

CONCOURS EDHEC 2022

ORAUX LANGUES

HEBREU

A large, solid pink triangle pointing towards the bottom right corner of the page.

Make an impact

Source : Ynet - <https://www.ynet.co.il/news/article/sytviihg9>

Auteur : Moran Azoulay, Yuval Karni

Date : le 26 mars 2022

"פסגת הנגב", עם ארבעה שרי חוץ ערבים: "אירוע היסטורי, מכה לאיראן"¹

הפסגה המדינית בתקיים בנגב, עם שרי החוץ של ארה"ב, איחוד האמירויות, בחריין, מרוקו ומצרים: מחזר (ראשון) בשעות אחר הצהריים המוקדמות יתחילו שרי החוץ הללו לנחות בארץ, והם יתקבלו על ידי שר החוץ יאיר לפיד במלון שבו תיערך הפסגה בנגב, במלון יוקרה בשדה בוקר. המלון, ישרוטל קדמא, ייסגר לחלוטין עבור הדיונים המדיניים שיערכו שם - שבמרכז שלהם יעמוד האיום האיראני. אישיות בכירה במשרד החוץ אמרה הערב (מוצאי שבת) כי מדובר באירוע היסטורי של ממש, שהוא לדבריה "מכה לאיראן".

"מטרת הפסגה: מזרח תיכון אחר", הצהיר הבכיר, "בישראל לא הייתה מעולם פסגה גדולה כזאת, שבה ישראל מארחת ארבעה שרי חוץ ממדינות ערב". הוא ציין כי הרקע לפסגה, שקיבלה את השם "פסגת הנגב" על ידי משרד החוץ, הינו חיזוק "הסכמי אברהם" שנחתמו עוד בתקופת הממשלה הקודמת, לצד התחממות היחסים עם מדינות ערביות נוספות - בהן מצרים - "על רקע החשש מאיראן והחזרה הצפויה להסכם הגרעין. מדובר במדינות הרואות בצורה זהה את האיום האיראני".

בנוסף, צפויים השרים לדון בנושאי אנרגיה - כשברקע מחירי הנפט והגז העולים בעולם, עלייה שהתגברה עם פרוץ המלחמה באוקראינה. ברקע עומדת גם האפשרות שישראל תספק גז לאירופה - שכעת מנסה "להשתחרר" מהגז הרוסי - דרך האמצעים הקיימים במצרים. אמצעים אלה מאפשרים להפוך גז טבעי לנוזל, כך שניתן להעביר אותו דרך הים. השרים ידונו גם בנושאים כלכליים נוספים.

האישיות הבכירה הדגישה את מיקומה הסימבולי של הפסגה בשדה בוקר, שם התגורר ראש הממשלה הראשון דוד בן גוריון ושבקרבת היישוב שוכן גם קברו: "הסיפור של קבר בן גוריון ומגילת העצמאות מתחברים מאוד לרוח הוועידה. הרי במגילת העצמאות נכתב שישראל תחתור לשלום בין העמים ותושיט יד לשלום עם מדינות האזור - וזה מה שאנחנו עושים".

כל ששת שרי החוץ יתכנסו מחר לארוחת ערב משותפת. הרעיון, כך לפי דיווחים בישראל, הוא "לייצר אווירה לא-פורמלית". הפגישה הרשמית של שרי החוץ תיערך למחרת, ביום שני, בשעה 10:00 בבוקר.

במשרד החוץ הגדירו אתמול את הגעת שרי החוץ כ"פסגה מדינית היסטורית וראשונה מסוגה". מוקדם יותר היום נודע כי לפסגה בדרום יצטרף גם שר החוץ המצרי סאמה שוכרי. בישראל מנסים לשכנע גם את הירדנים לשלוח את השר איימן א-ספדי כדי שישתתף בפסגה, אך מירדן עוד לא התקבלה תשובה.

במקביל להכנות האחרונות לפסגה, שר החוץ של האיחוד האירופי, ג'וזף בורל, אמר היום כי המעצמות קרובות מאוד לחתימה על חידוש הסכם הגרעין עם איראן בתמורה להסרת הסנקציות. המתאם האירופי לשיחות הגרעין צפוי להיפגש היום עם הנציג האיראני. הנציגים במשא ומתן כבר היו קרובים לחתימה על ההבנות, אך ברגע האחרון רוסיה הציבה תנאים לאמריקנים - ודרשה שהסנקציות על מוסקבה לא יפגעו במסחר עם איראן. נראה שסוגיה זו נפתרה בהמשך, עם מחויבות שנתנה ארה"ב בהקשר הזה, אך מאז התגלו בעיות נוספות, ובין היתר דרישה מרכזית כעת של איראן היא הורדת משמרות המהפכה מרשימת ארגוני הטרור של ארה"ב.

שר החוץ האיראני חוסיין אמיר עבדוללהיאן התייחס אחר הצהריים לסוגיה, ואמר כי הסרת הסנקציות של ארה"ב על משמרות המהפכה היא "אחת הדרישות העיקריות" של טהרן בשיחות הגרעין בווינה.

בישראל ובמדינות המפרץ זועמים במיוחד מהאפשרות של הסרת משמרות המהפכה מרשימת הטרור האמריקנית, לאחר שנוספה לרשימה זו במהלך תקדימי שנעשה ב-2019 על ידי הנשיא האמריקני לשעבר דונלד טראמפ: זו הייתה הפעם הראשונה אי-פעם שארה"ב הגדירה כארגון טרור מוסד מדינתי-רשמי. אבל בישראל טוענים בנט ולפיד כי הארגון הזה הוא אכן ארגון טרור, על רקע מעורבותו בפגיעים נגד אמריקנים ויהודים בעולם. השניים פרסמו לפני שבוע הצהרה חריפה במיוחד נגד אפשרות זו, בה קראו לארה"ב להימנע מ"להאמין להבטחות ריקות של טרוריסטים" לנוכח חתירת ארה"ב להסכם מול איראן, נראה שבישראל מנסים כעת ליזום ברית אזורית נגד הרפובליקה האיסלאמית. הפגישה בסיני בין בנט, א-סיסי ובן זאיד הייתה חלק מ"ארכיטקטורה" ישראלית שלמה של מצור על האיראנים, שכוללת את כל הכוחות האזוריים, ובהם אפילו טורקיה - ונעשית בגיבוי אמריקני. הפסגה שתחל מחר, היא ככל הנראה המשך למאמצים הללו.

¹ Les noms propres figurent en gras dans le texte.

Source : Globes - <https://www.globes.co.il/news/article.aspx?did=1001408941>

Auteur : Arik Mirovski

Date : le 12 avril 2022

ההתחדשות העירונית נכשלה, והגיע הזמן שהממשלה תחשב מסלול מחדש

משרד השיכון הקציב בשבוע שעבר 440 מיליון שקל ל-12 רשויות מקומיות, לצורך מימון פיתוח תשתיות להתחדשות עירונית. על אף שהמגמה היא להאיץ את מיזמי הבינוי באותן ערים, נראה כי כספים מעטים אלו לא יספיקו. הדוחות שהתפרסמו לאחרונה מעוררים דאגה רבה בכל הקשור לביצועי התוכנית. לצד הצרכים שמתחזקים, הביצועים מתעכבים ויודעי דבר מגדירים את התקציב הממשלתי שהוקצה לנושא כ"טיפה בים".

מחירי הדירות כמנוע להתחדשות עירונית

מימוש פרויקטים של התחדשות עירונית קשור למספר שנקרא "מכפיל". המכפיל מהווה את היחס שבין מספר הדירות החדשות שעתידות להיבנות בפרויקט, לבין מספר הדירות שהיו קודם לכן בשיכון הישן. לדוגמה, אם היו 40 דירות ובמקומן הוקמו 120, המכפיל הוא 3. על פי נתוני הרשות להתחדשות עירונית, המכפיל הממוצע בישראל מגיע ל-4.3 - במתחמים שאושרו בעשור האחרון להתחדשות עירונית **בתל אביב**¹ המכפיל הגיע ל-3 בממוצע, כשבמתחם **רקנאטי**, האזור העשיר ביותר שבו מתנהל כיום פרויקט בינוי, המכפיל הגיע ל-2.1 בלבד (198 דירות חדשות במקום 96 דירות ישנות).

לעומת זאת ב**שכונת ג' בבאר שבע**, שעד כה לא היתה שותפה בפרויקטים של התחדשות עירונית, מקדמת העירייה תוכנית להתחדשות עירונית לפי מכפיל של 6.7, כי על פחות מזה כנראה שלא ימצאו יזמים שייכנסו לשם. לאחרונה החליטה חברת **שיכון ובינוי** להיכנס לחלק ממנו, מה שמעיד שהתכנון העירוני תואם את הציפיות הכלכליות של היזמים.

השאלה מה יקרה אם וכאשר המחירים יירדו. נראה כי ירידת המחירים צפויה לגרור אחריה דרישה של יזמים להגדיל את המכפילים, זה יפגע בהיתכנות של פרויקטים ומשם ועד לירידה במספר התחלות הבנייה בפניו-בינוי ולביטול פרויקטים שכבר אושרו על סמך חישובי היתכנות ישנים - המרחק קצר.

בסופו של דבר, השיטה בישראל הופכת את מחירי הדירות למנוע להתחדשות עירונית, וזה הופך את הענף לרגיש לשינויים. עניין זה כמעט שלא נדון במוסדות הממשלה. נחזור לדוח של הרשות להתחדשות עירונית. הדוח מספר כי עד כה אושרו במהלך השנים תוכניות ל-139 אלף דירות במסגרת התחדשות עירונית, אך היתרי בנייה הוצאו רק לכ-26 אלף.

התחדשות עירונית, אבל רק בתל אביב

במסגרת התוכנית, בשנת 2021 החלו להיבנות 6,130 יח"ד (יחידות דיור) לעומת 4,247 יח"ד בשנת 2020, עלייה של 44%. **ניר שמואל**, מנכ"ל **החברה לפיתוח התחדשות עירונית**, מעריך כי הקפיצה הזו נובעת מהבשלת פרויקטים שקודמו בשנים האחרונות, וממאמצים של בעלי דירות ויזמים לנצל את הזכויות הניתנות במסגרת התוכנית טרם פקיעתה (שהיתה אמורה להיות באוקטובר שנה זו, אך היא נדחתה בשנה נוספת).

שמואל מציין כי בשנה שעברה החלו בהקמת 5.2 אלף דירות בפניו-בינוי שזה 8% בלבד מכלל התחלות הבנייה שנרשמו ב**ישראל**. "מדובר בכמות זעירה ביחס לפוטנציאל הפניו-בינוי וביחס לצורך בהתחדשות הנובע גם מההיצע הלא מספק של דירות חדשות ב**ישראל** וגם ממצבם של מאות אלפי דירות ישנות הזקוקות לחיזוק", **שמואל** מסביר.

בחינת הנתונים לפי המחוזות השונים מוכיחה שכשמדברים על התחדשות עירונית, מדברים בעצם על אזור **תל אביב**. במחוז **תל אביב**, ההתחדשות העירונית היותה בשנה שעברה 51% מכלל התחלות הבנייה, כך שכמעט כל דירה שנייה במחוז נבנית במסגרת התחדשות עירונית.

בשנת 2021 החלו להיבנות במחוז 7.1 אלף דירות במסגרת התחדשות עירונית. במחוז המרכז בשנה שעברה מספר התחלות הבנייה עמד על 3.1 אלף יחידות דיור. לשם השוואה, מספר התחלות הבנייה של כלל ההתחדשות העירונית במחוז דרום ב-2021 עמד על 562 בלבד. עוד נתון מאד מאכזב.

הממשלה חייבת להתערב ולשנות גישה

העובדות מראות שללא השקעות ממשלה של מיליארדי שקלים, המצב לא ישתנה. בכיר לשעבר בענף אמר **לגלובס**, כי הקצאת 440 מיליון שקל היא טיפה בים. "כדי לפתח את הענף הזה, הממשלה צריכה להשקיע 15 מיליארד שקל. עד אז, אני לא רואה כיצד ניתן לתמרץ את הפניו-בינוי בארץ".

המסקנה השנייה היא שגל עליות המחירים הנוכחי, שבו המחירים עלו ב-180% ב-15 שנה, היה התמרץ הגדול ביותר שניתן לצפות מצד שוק הנדל"ן, והוא הוחמץ מסיבות שונות.

הגורמים האמונים בממשלה אינם יכולים עוד לבנות על הגורם הזה. אומנם עובדים כיום על הבשלת התנאים הסובבים להתחדשות עירונית אינטנסיבית, כמו מציאת דרכים מהירות להגעה להסכמת דיירים וקידום מהיר מהמקובל של תוכניות. אך עד שהם יבשילו, מחירי הדירות יירדו, ועימם יבוטלו פרויקטים רבים, שיצטרכו להתאים עצמם למציאות הכלכלית החדשה.

גם היבט זה יצריך התערבות ממשלתית אינטנסיבית בהרבה ממה שקיים היום, אבל קודם לכן הממשלה תהיה חייבת לשנות גישה - מה שכרגע לא בדיוק נראה באופק.

¹ Les noms propres figurent en gras dans le texte.

Source: The Israel Space Agency (ISA) - <https://www.space.gov.il/news-space/132768>

Auteur : Oded Carmeli

Date : le 28 mars 2022

משימת רקיע¹ ועד טיול לירח: מהפכת החלל החדש פותחת את השמיים ליזמות הפרטית תיירות חלל? מסתמן שהעתיד נמצא בכלל ביזמות חלל

אם מזג האוויר יהיה טוב, ב-3 באפריל יטוס האסטרונאוט הישראלי השני, **איתן סטיבה**, במשימה הפרטית הראשונה בהיסטוריה לתחנת החלל הבינלאומית. הודות להזולה משמעותית של עלויות הטיסה בעתיד אנו צפויים לראות עוד ועוד משימות פרטיות ליעדים קרובים ורחוקים. אבל האם מהפכת החלל החדש תאפשר לכל חברה מסחרית ומוסד ציבורי, כמו אוניברסיטה, לשגר ציוד וצוותים לירח?

ראשית, קצת היסטוריה. ב-2001 הפך היום האמריקני **דניס טיטו** לתייר החלל הראשון כשטס לתחנת החלל הבינלאומית בחללית הרוסית **סויזו**. עד 2009, שישה תיירים נוספים הגיעו לתחנה, כשהם נהנים מכך שרוסייה שיגרה צוותים של שני קוסמונאוטים – בחללית שמתאימה לשלושה.

בנוסף, **בארה"ב** התקבלה החלטה לייחד את **נאס"א** (NASA) למחקר מדעי – ולעודד את השוק הפרטי לייצר את החלליות שיביאו את הציוד ואת הצוותים של העתיד ליעדים קרובים כמו תחנת החלל. שתי חברות קיבלו סכומי כסף בסך מיליארדי דולרים – חברת סטרט-אפ קטנה בשם **ספייס אקס** על פיתוח חללית ה**דרגון** וענקית התעופה **בואינג** על פיתוח חללית ה**סטארליינר**.

כבר ב-2012 שיגרה **ספייס אקס** את **דרגון** לתחנת החלל, ובכך הפכה לחברה המסחרית הראשונה אי פעם ששיגרה חללית לחלל והחזירה אותה לארץ. וב-2020 שיגרה **ספייס אקס** את **דרגון 2**, עם האסטרונאוטים **בוב בנקן** ו**דאג הארלי** – האסטרונאוטים הראשונים אי פעם שטסו בחללית פרטית.

משימת רקיע כחלק ממגמת משימות פרטיות

אם בעבר ראינו תיירים שקונים מושבים על ה**סויזו**, ההזולה המשמעותית במחירי הטיסה אפשרו ליזמים לקנות משימות שלמות.

בספטמבר 2021 שוגרה **Inspiration4**: חללית **דרגון** שלא כללה אף אסטרונאוט "מקצועי". את הטיסה קנה המיליארדר בן ה-38 **ג'ארד אייזקמן**, מנכ"ל חברת **Sift4 Payment**, שנתן את הכרטיסים לאנשים "רגילים". **Inspiration4** נכנסה למסלול עצמאי סביב הארץ – והפכה למשימת החלל הפרטית הראשונה בתולדות האדם ולמשימה המאווישת הראשונה שלא עצרה בתחנת החלל מאז מעבורת החלל אטלנטיס ב-2009.

כעת הגיעה זמנה של המשימה הפרטית הראשונה שתעצור בתחנת החלל הבינלאומית. ב-3 באפריל ייפתח חלון ההזדמנויות לשיגור משימת **AX-1**. את המשימה קנתה **ספייס אקס** חברת **אקסיום**, כשחלקו של האסטרונאוט הישראלי השני **איתן סטיבה** נקרא משימת **רקיע**. ארבעת האסטרונאוטים הפרטיים יחנו בתחנת החלל למשך שמונה ימים. בהמשך צפויה **אקסיום** לשגר עוד שלוש משימות פרטיות לתחנת החלל, כשבשתיים מהן יטוסו הזוכים בשתי תוכניות ריאליטי ("מי רוצה להיות אסטרונאוט?" ו"ספייס הירו") – ואולי באחרונה גם את הבמאי **דאג לימן** ואת השחקן **טום קרוז**, שיצלמו סרט אקשן בחלל.

אייזקמן, יוזם ומפקד משימת **Inspiration4**, הודיע בפברואר האחרון על תוכנית "פולאריס": שלוש טיסות פרטיות (לרבות הליכת החלל הפרטית הראשונה), כשהשלישית תהיה טיסת הבכורה בחללית ה**סטארשיפ** החדשה של **ספייס אקס**.

וזאת רק ההתחלה. לפי התוכנית, ה**סטארשיפ** יהיה המשגר הכבד ביותר שנבנה אי פעם והראשון שימריא וינחת בחתיכה אחת, כלומר הוא יהיה רב-שימושי לחלוטין.

אם לשפוט לפי מבול המשימות הפרטיות שאפשרו ה**פאלקון 9** וה**דרגון**, חללית ה**סטארשיפ** תשנה את המשחק לגמרי – ותאפשר לכל יזם הייטק, מדען חובב, אוניברסיטת מחקר ואפילו אמן יצירתי במיוחד לשגר משימה **בסטארשיפ** לחלל.

האם בעוד כמה שנים כל אדם עם רעיון יוכל לקנות מושב **בסטארשיפ** בכמה אלפי דולרים, ויחד עם יזמים אחרים לצאת לטיול במערכת השמש? נחכה ונראה. שיגור הבכורה (הלא-מאויש) של ה**סטארשיפ** צפוי כבר במאי 2022.

¹ Les noms propres figurent en gras dans le texte.

Source : Ynet - <https://www.ynet.co.il/news/article/H1cOYvliO>

Auteur : Moran Azoulay

Date : le 11 juin 2021

הושלמה הרכבת ממשלת בנט-לפיד¹: "מחויבים לאזרחי ישראל"

תם אך לא נשלם - הממשלה החדשה מוכנה לקבל את אמון הכנסת : עם חתימת הסכם-הגג הקואליציוני בין **יש עתיד** לימנה הושלמה בצהריים (יום ו') מלאכת הרכבת ממשלת **בנט-לפיד**. הסכם זה מחייב את כל המפלגות בממשלתם, שחתמו מוקדם יותר על הסכמים עם **יש עתיד**.

יו"ר (יושב ראש) **ימנה** וראש הממשלה המיועד **נפתלי בנט** אמר: "החתימה מביאה לסיום שנתיים וחצי של משבר פוליטי. אתגרים גדולים מחכים לנו וכל אזרחי **ישראל** נושאים אלינו עיניהם בתקווה. הממשלה תעבוד למען כל הציבור הישראלי - דתיים, חילונים, חרדים, ערבים - ללא יוצא מן הכלל, כאיש אחד. נפעל יחד, מתוך שותפות ואחריות לאומית, ואני מאמין שנעשה ונצליח".

יו"ר **יש עתיד** והמיועד לתפקיד ראש הממשלה החליפי ושר החוץ **יאיר לפיד** אמר: "לציבור בישראל מגיעה ממשלה מתפקדת ואחראית שבראש סדר העדיפויות שלה ניצבת טובת המדינה. למען זה הוקמה ממשלת האחדות. כל השותפים בה מחויבים בראש ובראשונה לאזרחי ישראל".

לפי הסכם-הגג בין **ימנה** ו**יש עתיד**, ממשלת **בנט-לפיד** תקדם באופן מיידי חקיקה שתגביל את כהונת ראש הממשלה לשתי קדנציות (או שמונה שנים, הארוך מביניהם). בנוסף, מיד לאחר כינונה תביא הממשלה לאישור הכנסת הקמת ועדת חקירה ממלכתית לחקירת האסון בה **מירון**.

בהסכם בין הצדדים נקבע כי משרד הדיגיטל, משרד המים, המשרד לקידום קהילתי והמשרד לעניינים אסטרטגיים ייסגרו. נושאים נוספים שמופיעים בהסכם בין **ימנה** ו**יש עתיד**: בניית שני בתי חולים חדשים (**בנגב** ו**בגליל**), הקמת שדה תעופה נוסף, הקמת אוניברסיטה **בגליל**, הסדרת תקצוב הסטודנטים הלא מתוקצבים באוניברסיטת **אריאל**, ותוכנית אב לתחבורה בשטחי **יהודה ושומרון** ו**בקעת הירדן**.

כמו כן תקודם תוכנית לאומית לחיזוק ופיתוח הצפון, תינתן תוספת שנתית קבועה לסל שירותי בריאות לצורך הוספת תרופות, יינתן סיוע לענף המלונאות והתיירות לנוכח משבר הקורונה, קצבת הבטחת הכנסה לקשישים (זקנים) תגדל ל-70% משכר המינימום, תקודם רפורמת "נפש אחת" ויישמו צעדים נוספים למען נכי צה"ל ופגועי הנפש, יוקם מערך חירום לנשים בשעת משבר, ייבחן מודל דמי אבטלה לעצמאיים ויוצב יעד לאומי - העלאת מספר העובדים בהייטק ל-15% מכלל העובדים במשק עד שנת 2026.

בנושאי דת ומדינה צוין בהסכם כי תיווצר תחרות בתחום הכשרות, ישונה הגוף הבוחר ברב הראשי ל**ישראל** כדי להביא לבחירת רב ראשי ציוני ותיפתח האפשרות לגיור באמצעות רבני ערים. יו"ר הוועדה לבחירת דיינים יהיה שר הדתות מטעם **ימנה** ואיתו יכהן בוועדה שר ממפלגת **תקווה חדשה**. "מלבד נושאים אלו, יישמו הסטטוס קוו בענייני דת ומדינה ו**לימנה** יש וטו", נאמר בהסכם.

קואליציית השינוי התחילה לפרסם אמש את ההסכמים הקואליציוניים שעליהם תתבסס הממשלה החדשה. במסגרת ההסכם הקואליציוני בין **יש עתיד** ל**מרצ** נקבע כי בתחום המדיני, שעלול להיות מחלוקת מרכזית בממשלה העתידית, יש להימנע מצעדים חד-צדדיים.

מטעם סיעת **מרצ** יכהנו בממשלה שר הבריאות, השרה להגנת הסביבה והשר לשיתוף פעולה אזורי. **מרצ** תקבל גם את ראשות ועדת העלייה והקליטה והתפוצות, ראשות ועדת משנה בוועדת החוץ והביטחון וראשות הוועדה המיוחדת לעניין הקרן לאזרחי **ישראל**.

חברי הכנסת של **מרצ** יהיו חברים גם בוועדות הכספים, חוץ וביטחון (ובוועדת המשנה לשירותים חשאיים). פנים ובשאר הוועדות לפי המפתח הקואליציוני.

בקווי היסוד של הממשלה, נזכר, נכתב כי "הצדדים מסכימים שיש לפעול על מנת לקדם סוגיות בנושאי דת ומדינה לגביהן יש הסכמה ציבורית רחבה".

¹ Les noms propres figurent en gras dans le texte.